

German Ibarluzea Aurre

*Derio, Bizkaia
(1921-2015)*

Aurkibidea

Biografia

Derion jaio zen. Aita Deriokoa zuen eta ama zamudioztarra. Sei anai-arreba izan ziren eta bera bigarrena. Bertoko eskolara joan zen. Kirolaria eta igeltseroa izandakoa. DER-012 grabazioa 2004. urtean "Derioztarren euskara" libururako egin zitzaion elkarrizketa da; DER-025, oster, 2011. urtean egindakoa.

Zintak

DER-012

- **Proiektua:** Derioztarren euskara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Derioztarren euskara
- **Data:** 2004-01-01
- **Iraupena:** 2 min
- **Euskarria:** MiniDV

DER-025

- **Proiektua:** Tximintx euskara elkarte
- **Elkarrizketatzailea(k):** Zubiri, Itsasne
- **Data:** 2011-02-22
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Zubiri, Itsasne

Pasarteak

1. Eskolan olgetan

- **Erref:** DER-025/004
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:03:16. **Bukatu:** 00:05:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Auzoko eskola hurbil zegoen eta nazionala ere bai. Aurrerago, auzoko eskola nazional bihurtu zuten. Hamabi urtera arte egon zen han. Baloiak oraingokoak bezalakoak ziren, baina puztu egin behar ziren. Esku pilotan ez zuten asko jokatzeko, ez baitzegoen frontoirik. Neskek soketara salto egiten zuten. Batzuetan neskak zein mutilak elkarrekin ibiltzen ziren.

2. Idiekin beharrean

- **Erref:** DER-025/005
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:05:45. **Bukatu:** 00:07:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Hamabost urterekin idiekin lan egiten hasi zen; hau da, marmoldegietatik kanposantura idiekin marmola eramaten. Goizeko zortzietatik ordu batera lan egiten zuen.

3. Igeltsero

- **Erref:** DER-025/006
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:07:35. **Bukatu:** 00:09:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Hamazortzi urterekin igeltsero modura hasi zen beharrean. Kontratista batekin egiten zuen lan eta honek motorrez eramaten zuen lanera. Aurrerago, bagonetak konpontzeari ekin zion, baina gerrian min hartu zuen eta faxa ortopedikoa jarri behar izan zioten.

4. Faxe

- **Erref:** DER-025/007
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:09:18. **Bukatu:** 00:10:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Gerrian jarri behar izaten zuen faxa hagatxo eginda zegoen. Garestia zen eta neurrira eginda. 62 urterekin jubilatatu egin zen eta ordura arte faxa erabili izan zuen.

5. 'Kirol ugazaba'

- **Erref:** DER-025/008
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:10:38. **Bukatu:** 00:12:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Beste kirol batzuk
- Aisia » Kirola » Boxeo

Laburpena:

<p>Hogei urterekin boxeoa ibili izan zen. Bilbon, konbate batean, arerioa sei bider gaingitu zuen. Aurrerago atletismoa egin zuen eta hau dela-eta, soldaduskan Kirol ugazaba ezizena jarri zioten.</p>

6. Erromeriak

- **Erref:** DER-025/011
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:15:37. **Bukatu:** 00:17:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Erromerietan "agarradue" egiten zen dantza. Neskek beraien artean dantza egiten zuten eta mutilak hurbiltzen zitzaizkien eurekin dantza egiteko eskatuz. Erromerietara joateko hobeto jantzen ziren. Denetarik dantzatzen zuten: tangoa, paso doble...

7. Andrea eta lagunak

- **Erref:** DER-025/012
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:17:45. **Bukatu:** 00:19:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Andrea ezagutu zuenean, hasieran, emakumea bere lagunekin ibiltzen zen eta bera, bere lagunekin; horrela denak batera irteten ziren. Aurrerago bakarrik irteten hasi ziren. Ezkondu zenean, beste lagun bat ere ezkondu zen eta bi bikoteak elkarrekin joan ziren bidaian.

8. Gerran lanean

- **Erref:** DER-025/013
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:19:38. **Bukatu:** 00:22:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Gerra sasoian, berak 14 urte zituen eta lubaki (trintxera) batera lan egitera joan behar izan zuen. Hara, menditik zihoala, bonba bi bota zituzten eta denek korrika egin zuten ihes. Anaia bat eta bera Bilbora joan ziren izeko batenera, eta han gelditu ziren nazionalak sartu arte.</p>

9. Bilbotik Deriora etxera itzultzen

- **Erref:** DER-025/014
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:22:20. **Bukatu:** 00:24:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Gerra garaian, Santo Domingotik oinez itzuli ziren Deriora eta bidean gorpuak ikusten zituzten. Etxera heldu zirenean, militarrek euren etxean zeuden eta han gelditu ziren zortzi egunez-edo. Gerraostean, jendea gose izan zen. Ez zen beraien kasua izan artoa eta indaba baitzuten.

10. Jakiak lapur ez zitzaten

- **Erref:** DER-025/015
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:24:11. **Bukatu:** 00:25:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Bi errota zeuden herrian. Gauean astoarekin joaten ziren errotara. Artoa han uzten zuten eta hurrengo egunean, ikus ez zitzaten, berriz gauez itzultzen ziren irinaren bila. Bonba zulo batean indabak gordetzen zituzten eta belar sikuekin estali.

11. Sendabelarrak

- **Erref:** DER-025/018
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:27:58. **Bukatu:** 00:31:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:

Lepoko mina kentzeko txapelaz igurzten zuten lepoa eta gero, alkohola bota. Katarroa zeukatenean, eukaliptoia egosi eta sortutako lurruna arnasten zuten. "Sanates" egiteko bi belar mota zeuden, gizonentzako eta emakumearentzako, zabala eta estua. Belarrak josten ziren, berotu eta leku minduan utzi. Haginetako mina kentzeko tabakoa erabiltzen zuten, osterantzean bufanda bat berotzen zen eta kanpoaldetik jarri.

12. Bizikleta

- **Erref:** DER-025/022
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:33:25. **Bukatu:** 00:35:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

Bere garaiko bizikletak astunak ziren. Bere anaiaren bizikletak 20 ogerleko balio izan zuen, denak ibiltzen ziren bizikleta horrekin. Aurrerago bakoitzak berea eduki zuen beharrera joateko.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-01-20

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com